

Hĺbkové ex post hodnotenie vybraných regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí - formulár

Spracovateľ: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
odbor zlepšovania podnikateľského prostredia

Gestor/gestori právneho predpisu: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky

Názov právneho predpisu/právnych predpisov: Zákon č. 473/2005 Z. z. o poskytovaní služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o súkromnej bezpečnosti) v znení neskorších predpisov

Lokalizácia: § 40 ods. 1

Účinnosť: 01. 08. 2022

Regulácia, ktorá je predmetom ex post hodnotenia: Regulácia č. 27

Rozsah náležitostí správy o činnosti bezpečnostnej služby

Špecifikácia¹:

- Internetový odkaz na legislatívny proces hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex:
<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2022/45>
- Internetový odkaz na číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu:
<https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/cpt&ZakZborID=13&CisObdobia=6&ID=221>

Hĺbkové ex post hodnotenie:

- ☒ regulácie/regulácií jedného právneho predpisu
- ☐ navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

¹ Informácie sa neuvádzajú, ak bola hodnotená úprava predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Pred týmto dátumom neexistovala povinnosť vypracovať Analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie.

9.1 Základné informácie k hodnotenej regulácii

9.1.1 Opis regulácie a jej pôsobenia:
Novelou zákona sa zmenilo paragrafové znenie § 40 ods. 1. Rozsah náležitostí správy o činnosti bezpečnostnej služby bol doplnený o zoznam chránených objektov a chránených miest, kde je vykonávaná fyzická ochrana obchôdzkou alebo strážením, okrem objektov osobitnej dôležitosti a ďalších dôležitých objektov obsahujúcich názov a adresu chráneného objektu alebo chráneného miesta. Rozsah náležitostí bol doplnený aj o zoznam zmlúv o poskytovaní bezpečnostnej služby uzavretých v uplynulom kalendárnom roku, deň uzavretia zmluvy, dobu, na ktorú bola uzavretá, a predmet zmluvy o poskytovaní bezpečnostnej služby.
9.1.2 Znenie podnetu z podnikateľského prostredia (ak je k dispozícii)
Podľa súčasnej platnej právnej úpravy musí správa o činnosti bezpečnostnej služby obsahovať označenie prevádzkovateľa, štatistické údaje, zoznam chránených objektov a miest, zoznam zmlúv o poskytovaní bezpečnostnej služby, opisnú časť a dátum vypracovania správy. Právna úprava platná do 1. 8. 2022 požadovala iba označenie prevádzkovateľa, štatistické údaje, opisnú časť a dátum vypracovania správy. Predmetom ex post má byť prehodnotenie možnosti vrátenia sa k právnej úprave platnej do 1. 8. 2022.
9.1.3 Identifikácia dotknutých subjektov:
Ex ante: V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak pre hodnotenú reguláciu neboli identifikované dotknuté subjekty. Ex post: Správu o činnosti bezpečnostnej služby musí podávať každá FO/PO osoba, ktorej je udelená licencia na prevádzkovanie bezpečnostnej služby. Podľa informácií Ministerstva vnútra Slovenskej republiky pôsobí k 31. 12. 2023 na území SR 596 fyzických a právnických osôb, ktoré prevádzkujú niektorý z druhov bezpečnostných služieb.
9.1.4 Identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie z ex ante fázy (ak bola vykonaná):
V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak pre hodnotenú reguláciu nebol identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie.

9.2 Vyčíslenie dopadu na podnikateľské prostredie – porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov právneho predpisu²

Tabuľka č. 1: Výpočet skutočných vplyvov regulácie/regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (údaje sú uvedené po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

EX POST								EX ANTE ³	EX POST – EX ANTE
Poradové číslo regulácie	Stručný a zrozumiteľný opis regulácie	Lokalizácia	Účinnosť právneho predpisu / regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Náklady na 1 podnik. v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v €
27	Rozsah náležitostí správy o činnosti bezpečnostnej služby	§ 40 ods. 1	01.08.2022	Prevádzkovatelia bezpečnostných služieb	596	85 €	50 794 €	-	-

² Kalkulácia nákladov sa uvádza pre každé hodnotené ustanovenie právneho predpisu, v prípade kalkulácie pre celý právny predpis ako celok je táto skutočnosť uvedená v lokalizácii.

³ Ex ante časť sa nevypĺňa, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante

9.2.1 Spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie:
Ex ante náklady: V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak pre hodnotenú reguláciu nebol identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie, a teda neboli ani vypočítané vplyvy na podnikateľské prostredie. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť spôsob vypočítania predpokladaných vplyvov na podnikateľské prostredie. Ex post náklady: Podľa zástupcu podnikateľských subjektov trvá príprava kompletného zoznamu niekedy aj štyri pracovné dni. Z tohto dôvodu sme v kalkulačke nákladov zvolili typ povinnosti Vypracovanie dokumentu, správy, potvrdenia, dokladu, zmluvy so štandardnou veľkosťou povinnosti a nemožným elektronickým plnením. Frekvencia plnenia povinnosti bola zvolená 1x ročne, pretože správa o činnosti bezpečnostnej služby sa vykonáva 1x ročne. Náklady na jeden podnikateľský subjekt sme tým pádom vypočítali vo výške 85 € a náklady celého podnikateľského prostredia (596 subjektov) spojené s danou reguláciou sme vypočítali vo výške 50 794 €.
9.2.2 Zdroj početnosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete):
Zdrojom početnosti sú interné štatistiky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.
9.2.3 Dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post) (ak vznikol):
V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak pre hodnotenú reguláciu nebol identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie. Zároveň ide o reguláciu, pre ktorú nie je možné samostatne kvantitatívne posúdiť skutočné náklady. Z uvedených dôvodov nie je možné uviesť dôvod rozdielu medzi predpokladanými a skutočnými nákladmi.
9.2.4 Dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze:
V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak pre hodnotenú reguláciu nebol identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť náklady nepredpokladané v ex ante fáze.

9.3 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektami a gestorom právneho predpisu

9.3.1 Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií:		
GESTOR PRÁVNEHO PREDPISU – Zúčastnení zástupcovia: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky Úrad súkromných bezpečnostných služieb Prezídium Policajného zboru		
PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY:		
<u>Cielené konzultácie:</u>		
Oslovené subjekty (obchodné meno, IČO): Slovenská komora súkromnej bezpečnosti (ďalej ako „SKSB“), 31749275	Zúčastnené subjekty: Áno ☒ Nie ☐	
Forma a termín vykonania konzultácií:		
Oslovené subjekty: Slovenská komora súkromnej bezpečnosti	Forma: osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐	Dátum vykonania: 22. 08. 2024
<u>Verejné konzultácie:</u>		
Trvanie verejných konzultácií: od 29. 07. 2024 do 09. 08. 2024		
Forma a termín vykonania konzultácií:		
Zapojené subjekty: Združenie podnikateľov Slovenska	Forma: osobne/online ☐ dotazník/e-mail ☒	Dátum zapojenia: 09. 08. 2024

9.3.2 Vyjadrenie podnikateľských subjektov k regulácií:

- vznesené pripomienky voči zneniu regulácie,
- konkrétne problémy regulácie alebo prekážky, ktoré regulácia spôsobuje v praxi.

Zástupca SKSB sa vyjadril, že v súčasnosti je regulácia nastavená tak, že prevádzkovateľ bezpečnostnej služby musí predložiť ministerstvu písomnú správu o činnosti bezpečnostnej služby za uplynulý kalendárny rok do 31. januára kalendárneho roka. Podľa súčasnej platnej úpravy, ktorá sa nachádza v ustanovení § 40 ods. 1 zákona o súkromnej bezpečnosti, musí správa o činnosti bezpečnostnej služby obsahovať viacero náležitostí, okrem iného aj označenie prevádzkovateľa, štatistické údaje, zoznam chránených objektov a chránených miest, zoznam zmlúv o poskytovaní bezpečnostnej služby uzavretých v uplynulom kalendárnom roku a opisnú časť, ak počas uplynulého roka nastal niektorý z prípadov uvedených v § 40 ods. 2. Podľa vyjadrenia zástupcu podnikateľských subjektov bola správa o činnosti bezpečnostnej služby pred 1. 8. 2022 podstatne obsahovo jednoduchšia a nevyžadovala od podnikateľských subjektov také množstvo informácií.

Špecificky upozornil zástupca podnikateľských subjektov na zhromažďovanie údajov o zozname chránených objektov a chránených miest, ako aj zoznamu zmlúv o poskytovaní bezpečnostnej služby, ktoré predstavujú pre podnikateľské subjekty každoročnú neúmernú administratívnu záťaž, keďže uzatvorených zmlúv môžu byť v priebehu roka desiatky až stovky, pričom tento rozsah sa priamo úmerne vzťahuje aj na chránené objekty a chránené miesta. Zástupca podnikateľských subjektov zároveň vyjadril obavu z možného porušenia obchodného tajomstva, keďže podľa § 17 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník možno niektoré z vyššie uvedených údajov považovať za obchodné tajomstvo a tiež z porušenia zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov, keďže ich klientmi sú často aj súkromné osoby, ktoré si neželajú, aby boli dostupné identifikačné údaje súvisiace s ochranou ich súkromného majetku.

9.3.3 Vyjadrenie gestora k:

- dôvodu vzniku právneho predpisu/regulácie, opis problému, ktorý má riešiť,
- výsledku pôsobenia regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- plneniu cieľa regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- vzniku nepredvídateľných vplyvov (ak sa vyskytli),
- podnetu z podnikateľského prostredia,
- vzneseným pripomienkam podnikateľských subjektov k zneniu regulácie a pôsobeniu v praxi.

Gestor uvádza, že regulácia bola nastavená daným spôsobom z dôvodu spresnenia povinných údajov poskytovaných prevádzkovateľom bezpečnostnej služby. Údaje o zmluvách o poskytovaní bezpečnostnej služby s uvedením jej účastníkov, dňa uzavretia zmluvy, doby, na ktorú bola uzavretá a predmetu zmluvy o poskytovaní bezpečnostnej služby, sú súčasťou správy o činnosti bezpečnostnej služby už od roku 2006. Tieto údaje sa predtým nachádzali v opisnej časti správy o činnosti bezpečnostnej služby, presnejšie v § 40 ods. 3 a prijatím novely zákona č. 247/2022 Z. z., bola povinnosť poskytovania týchto údajov presunutá do § 40 ods. 1 písm. d).

Rozšírenie správy o činnosti bezpečnostnej služby spočívajúcej vo vypracovaní zoznamu chránených objektov a chránených miest, ktoré je povinnou náležitosťou správy od 1. 8. 2022, bolo upravené už na základe medzirezortného pripomienkového konania tak, aby sa vzali do úvahy všetky relevantné pripomienky podnikateľských subjektov a ich zástupcov. Povinnosť viesť zoznam chránených objektov a chránených miest sa podľa ustanovenia § 40 ods. 1 písm. d) vzťahuje len na prípady, keď je fyzická ochrana vykonávaná osobne priamo na mieste, teda nie prostredníctvom pultov centrálnej ochrany. Úpravou znenia povinnosti len na vybrané chránené objekty a chránené miesta sa znížila potenciálna administratívna záťaž na dotknuté podnikateľské subjekty. Gestor zároveň uviedol, že zoznam objektov a miest je preňho potrebný na účely výkonu kontrolnej činnosti.

9.3.4 Alternatívne riešenia z pohľadu podnikateľských subjektov:

- návrhy na zmeny v právnom predpise (úprava znenia/zrušenie regulácie),
- návrhy na úpravu aplikačnej praxe,
- príklady alternatívnych riešení alebo osvedčených postupov z iných krajín (dobrovoľné),
- očakávaná úspora nákladov v dôsledku úpravy/zrušenia regulácie (dobrovoľné).

Na konzultáciách, ktoré sa uskutočnili dňa 22. 8. 2024, zdôraznila v úvode SKSB potrebu vytvorenia nového zákona, keďže súčasný zákon o súkromnej bezpečnosti prešiel viacerými novelizáciami, v dôsledku ktorých sa stal neprehľadným a komplikovaným pre podnikateľské subjekty. Vzhľadom na pripomienky, ktoré zazneli v úvode stretnutia, navrhla SKSB zriadenie spoločnej pracovnej skupiny za účelom tvorby nového zákona, prostredníctvom ktorej by sa stanovil rámec a obsah nového zákona na základe úzkej spolupráce všetkých zainteresovaných subjektov.

V nadväznosti na reguláciu uvedenú v ustanovení § 40 ods. 1 SKSB navrhla, aby došlo k úprave písm. c) a d), teda predefinovaniu zoznamu chránených objektov a chránených miest a zoznamu zmlúv o poskytovaní bezpečnostnej služby uzavretých v uplynulom kalendárnom roku. SKSB upozornila na administratívnu náročnosť spojenú s prípravou týchto zoznamov, v rámci ktorých trvá príprava kompletného zoznamu niekedy aj štyri pracovné dni, problematiku možného narušenia obchodného tajomstva, keďže v uzatvorenej zmluve sa prevádzkovateľ bezpečnostnej služby zaväzuje, že bude zachovávať mlčanlivosť a tiež na možné porušenie zákona o ochrane osobných údajov, pretože ich klientmi sú v mnohých prípadoch aj fyzické osoby. Z uvedených dôvodov navrhuje SKSB, aby gestor lepšie zdôvodnil potrebu získavania týchto údajov a v prípadoch, kde to nie je potrebné, zúžil definíciu potrebných údajov tak, aby slúžili len na štatistické účely. Zároveň SKSB navrhla, aby museli prevádzkovatelia bezpečnostnej služby vypracúvať len zoznam chránených objektov, pri ktorých sa vykonáva fyzická ochrana.

9.3.5 Vyjadrenie gestora k alternatívnym riešeniam:

Zástupcovia Ministerstva vnútra SR v úvode stretnutia realizovaného 22. 8. 2024 v priestoroch Ministerstva hospodárstva SR reagovali na potrebu prípravy nového zákona, ktorá zaznela od SKSB, protinávrhom – ochotou zapracovať návrhy zásadných zmien do súčasného znenia zákona jeho novelizáciou. Zdôraznili však potrebu zberu viacerých návrhov zásadných zmien, aby nedochádzalo k častým novelizáciám. Gestor zároveň preverí možnosti zriadenia pracovnej skupiny, ktorej členmi budú aj zástupcovia podnikateľského prostredia.

V súvislosti s návrhom SKSB upraviť § 40 ods. 1 písm. c) a d) gestor čiastočne súhlasí s úpravou uvedených ustanovení. Zároveň však gestor zdôraznil, že zoznam chránených objektov a chránených miest, ktorý je upravený v ustanovení § 40 ods. 1 písm. c) potrebujú kontrolóri z dôvodu potenciálnych kontrol. Kontrolóri musia disponovať informáciou o zozname a polohe objektov a miest, aby vedeli, do akých objektov môžu vstúpiť a na týchto miestach ukladať pokyny na odstránenie zistených nedostatkov. Zoznam zmlúv o poskytovaní bezpečnostnej služby upravený v ustanovení § 40 ods. 1 písm. d) potrebuje gestor z dôvodu, že v praxi nastávali prípady, keď za účelom trestného konania potrebovali zistiť, aká bezpečnostná služba strážila daný objekt. Po konzultáciách s SKSB a návrhu ich alternatívneho riešenia gestor uviedol, že preverí možnosti zúženia zoznamu chránených objektov len na tie objekty, kde je vykonávaná fyzická ochrana a pokiaľ ide o zoznam zmlúv, preverí možnosť jeho ponechania len na štatistické účely, teda len uvádzanie počtu zmlúv uzavretých v uplynulom kalendárnom roku.

9.4 Stanovisko spracovateľa k právnemu predpisu a jeho vplyvu na podnikateľské prostredie

9.4.1 Stanovisko k pôsobeniu právneho predpisu/regulácie na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:

Spracovateľ uvádza, že novelou zákona došlo k zmene znenia § 40 ods. 1, v ktorom bol rozsah náležitostí správy o činnosti bezpečnostnej služby rozšírený. Správa teraz obsahuje aj zoznam chránených objektov a miest, kde sa vykonáva fyzická ochrana prostredníctvom obchôdzky alebo stráženia. Súčasťou správy je aj prehľad zmlúv o poskytovaní bezpečnostnej služby, ktoré boli uzavreté v predchádzajúcom kalendárnom roku.

Spracovateľ vníma, že nová legislatíva vyžaduje, aby prevádzkovatelia bezpečnostných služieb každoročne do 31. januára predkladali ministerstvu správu s podrobnými údajmi o chránených objektoch, uzavretých zmluvách a ďalších informáciách. Podľa neho sú tieto požiadavky administratívne náročné a môžu viesť k riziku porušenia obchodného tajomstva a zákona o ochrane osobných údajov, najmä pri údajoch o súkromných klientoch.

Gestor uviedol, že regulácia bola upravená pre presnejšie definovanie povinných údajov od prevádzkovateľov bezpečnostných služieb. Údaje o zmluvách, vrátane informácií o účastníkoch, dátume a dobe trvania, sú súčasťou správy už od roku 2006. Rozšírenie správy o zoznam chránených objektov a miest, platné od 1. augusta 2022, zohľadňuje pripomienky podnikateľov a vzťahuje sa len na objekty s fyzickou ochranou na mieste, nie na objekty chránené centrálné.

Spracovateľ eviduje upozornenia zástupcov podnikateľov, že nová úprava zákona zvýšila administratívnu záťaž, keďže vyžaduje podrobné údaje o chránených objektoch a zmluvách, čo podľa nich prináša riziko porušenia obchodného tajomstva a ochrany osobných údajov. Spracovateľ rozumie aj argumentácií gestora, že cieľom úprav bolo presnejšie definovať povinné údaje a poskytnúť úplné informácie na účely kontroly.

9.4.2 Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:

Spracovateľ vníma návrh úpravy SKSB, aby sa zoznamy chránených objektov a zmlúv z predchádzajúceho roka zjednodušili. Upozornila na vysokú administratívnu náročnosť prípravy týchto zoznamov a na riziko narušenia obchodného tajomstva a ochrany osobných údajov, najmä pri klientoch – fyzických osobách. Z týchto dôvodov žiada SKSB, aby gestor presne zdôvodnil potrebu týchto údajov a zúžil ich rozsah na štatistické účely, pričom zoznamy by zahŕňali len objekty s fyzickou ochranou.

Spracovateľ súhlasí s čiastočným súhlasom gestora s SKSB, no zdôrazňuje, že zoznam chránených objektov je potrebný na účely kontrol, aby kontrolóri vedeli, kam môžu vstúpiť a ukladať nápravné opatrenia. Zoznam zmlúv je dôležitý pre trestné konania, kde môže byť potrebné zistiť, ktorá bezpečnostná služba strážila daný objekt. Po konzultáciách s SKSB gestor zváži zúženie zoznamu objektov len na tie s fyzickou ochranou a ponechanie zmlúv iba na štatistické účely, teda len počet uzavretých zmlúv za rok.

K predmetnému návrhu SKSB zriaďť pracovnú skupinu za účelom tvorby nového zákona, prostredníctvom ktorej by sa stanovil rámec a obsah nového zákona na základe úzkej spolupráce všetkých zainteresovaných subjektov, vyjadruje spracovateľ súhlas a podporuje vznik pracovnej skupiny.

9.4.3 Odporúčenie spracovateľa:		
☐ ponechať reguláciu	☒ upraviť reguláciu	☐ zrušiť reguláciu bez náhrady
☐ upraviť aplikačnú prax		
9.4.5 Ak spracovateľ navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov/ustanovení právnych predpisov (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:		
Spracovateľ na základe vstupov zúčastnených strán navrhuje upraviť reguláciu obsiahnutú v § 40 ods. 1 zákona o súkromnej bezpečnosti.		

9.5 Vyjadrenie gestora právneho predpisu k vykonanému hĺbkovému ex post hodnoteniu⁴

9.5.1 Pripomienky gestora právneho predpisu k procesu ex post hodnotenia:
Gestor sa v stanovenej lehote nevyjadril.
9.5.2 Vyjadrenie gestora k obsahu stanoviska spracovateľa:
Gestor sa v stanovenej lehote nevyjadril.

⁴ Časť 9.5 je v zmysle bodu 10.2. JM vyplnená v prípade, ak gestor právneho predpisu zaslal spracovateľovi vyjadrenie k vykonanému ex post hodnoteniu do 30 kalendárnych dní od ukončenia hĺbkového ex post hodnotenia